

Монголбанкны хэвлэлийн бага хурлаас /2019.09.17/

Мөнгөний бодлогын хороо 9 дүгээр сарын 17-ны өдөр хуралдаж, бодлогын хүүг 11 хувьд хэвээр хадгалах шийдвэр гаргалаа. Уг шийдвэрийг танилцуулах хэвлэлийн бага хурлын үеэр Монголбанкны удирдлагууд сэтгүүлчдийн асуултад хариулсныг хүргэж байна.

Блүүмбэрг ТВ:

Өмнөх удаагийн мөнгөний бодлогын мэдэгдэлд санхүүгийн нөөц, хуримтлалыг бүрдүүлэх нь чухал гэдгийг дурдсан байсан. Ирэх оны мөнгөний бодлогын үндсэн чиглэлийн төсөл ч бас энэ чиглэлд ихээхэн анхаарсан байна. Монгол Улс 2021 оноос их дүнтэй өр, төлбөрүүдээ төлж эхэлнэ. Энэ ачааллыг дан ганц хуримтлалын хүчээр даван гарах боломжтой юу. Хуримтлал бүрдүүлэхээс өөр ямар гарц байж болох вэ?

Монголбанкны Тэргүүн Дэд Ерөнхийлөгч О.Эрдэмбилэг:

Манай улсын мөнгө болон төсвийн бодлого нь дунд хугацаанд буюу 2020-2024 онд төлөх өрийн удирдлагатай шууд холбогдож байгаа. Тэр агуулгаараа хуримтлал үүсгэх шаардлагатай гэж үзэж байгаа. Бодлогын бүх чиглэлээр, бүх дансанд хуримтлал үүсгэх ёстой. Тухайлбал, санхүүгийн салбарт банкуудын өөрийн хөрөнгийг 100 тэрбум төгрөг болгох шаардлагыг Монголбанкнаас тавьсан байгаа. Долоодугаар сараас зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдийн журамд өөрчлөлт орсон. Энэ маань өөрөө банкны салбарт эрсдэл даах чадварыг нэмэгдүүлэх зорилгоор хийж байгаа үе шаттай арга хэмжээнүүдийн нэг юм. Тэгэхээр бид үе шаттайгаар, 3 жилийн хугацаанд банкин дээр ачаалал өгөхгүйгээр буюу бодит секторт очих зээлийн хэмжээнд ачаалал өгөхгүйгээр, эдийн засаг тогтвортой өсөх боломжийг хангасан зохицуулалтуудыг хийгээд явж байна. Зохистой харьцааны шалгуур үзүүлэлтүүдэд орсон өөрчлөлтийн нэг хэсэг нь энэ оны 7 дугаар сарын 1-нээс хэрэгжиж эхэлж байгаа бол бас нэг хэсэг нь 10 дугаар сарын 1-нээс, цаашилбал, 2020 оны 7 дугаар сарын 1-нээс хэрэгжиж эхлэх ч зохицуулалтууд бий. Энэ арга хэмжээнүүд маань Монголбанкны зүгээс бодит секторыг дэмжиж, санхүүгийн зуучлалын бизнесийг дэмжсэн, зөв зохистой дэд бүтцийг бий болгохын тулд хийгдэж байгаа юм. Төв банкны алдагдлыг бууруулж байгаа нь ч бас тэдгээр арга хэмжээнүүдийн нэг юм. Хуримтлалыг бий болгохгүйгээр дунд хугацаанд төлөгдөх өрийн асуудлыг шийдвэрлэхэд хүндрэлтэй. Хуримтлал үүсгэхгүйгээр шийдэж болох уу гэвэл мэдээж боломж бий. Гэхдээ хуримтлал үүсгэснээр ачааллыг илүү бууруулах боломжтой юм.

Блүүмбэрг ТВ

8 дугаар сарын инфляци Улаанбаатар хотын хэмжээнд 10.5 хувьд хүрсэн нь сүүлийн 4 жилийн хамгийн өндөр түвшин болоод байна. Үүний бараг тал хувийг нийлүүлэлтийн гаралтай бараа, бүтээгдэхүүний өсөлт бүрдүүлсэн. Төв банк Засгийн газраас хараат бус ажиллах ёстой хэдий ч ЗГ-тай хамтраад нийлүүлэлтийн хүчин зүйлс дээр ажиллах, бодлогын зөвлөмж өгч байгаа юу?

Мөнгөний бодлогын газрын захирал Б.Баярдаваа:

Инфляци Улаанбаатар хотын хэмжээнд 10.5 хувьд хүрсэн. Үүний дийлэнхийг нийлүүлэлтийн шинж чанартай хүчин зүйл бүрдүүлж байна. Нэгдүгээрт, манай эдийн засгийн улирлын онцлог, цаг агаарын хүчин зүйл нөлөөлж байна. Тухайлбал, ургац хураалттай холбоотойгоор хүнсний ногооны үнэ өдийд нэлээд буурдаг нь энэ жилийн хувьд бага зэрэг хойшлогдсон дүр зураг бий. Мөн их, дээд сургуулиудын төлбөр 8 дугаар сард дунджаар 11 хувиар өссөн байна. Зуны саруудад төрийн зохицуулалттай бараа, бүтээгдэхүүн буюу цахилгаан, дулааны үнэ аажмаар нэмэгдсэн нь нөлөөллөө. Сүүлийн үед бензиний үнэ харин арай гайгүй тогтвортой байна. Дэлхийн зах зээл дээр нефтийн үнэ тогтвортой байсан ч сүүлд Саудын Арабд болсон арга хэмжээтэй холбоотойгоор эргээд 67-68 ам.доллар болоод өсчихлөө. Энэ нь цаашдаа инфляцид нөлөөлж болзошгүй хүчин зүйлс болж байгаа. Монголбанкны зүгээс Засгийн газартай тодорхой нийлүүлэлтийн гаралтай бараа, бүтээгдэхүүний үнийг зохицуулах талаар зарим нэг зөвлөмж өгдөг. Тухайлбал, нефтийн үнийг яаж тогтвортой барьж болох вэ гэдэг дээр бусад улсад туршигдаж, амжилттай хэрэгждэг санхүүгийн дериватив, хеджинг хэрэгслүүдийг ашиглах талаар санал, зөвлөмжүүдээ өгсөн. Үүний гол агуулга нь дэлхийн зах зээл дэх үнийг манай дотоодын зах зээл дэх бензиний үнэ дагаж хөдөлж байгаа нь манай улсын хувьд энэ зах зээл дээр хеджинг хийх боломжийг олгож байгаа. Энэ боломжийг ашиглаад, олон улсын зах зээл дээр тэртээ тэргүй дериватив бүтээгдэхүүний хэрэгсэл нь квотлогдоод байж байдаг учраас, түүнийг ашиглаад, үнийн савлагаанаас үүсч байгаа эрсдэлийг олон улсын зах зээл дээр нь үүрүүлэх боломж бий. Энэ саналыг бид Засгийн газарт өнгөрсөн оны сүүлээр хүргүүлсэн.

Үүнээс гадна сүүлийн үеийн инфляцийн хөдөлгөөнийг харвал нийт инфляцийнхаа 40 орчим хувь нь нэг удаагийн, улирлын шинжтэй хүчин зүйлсээс болж, инфляци маш их савлаж байна. Тэгэхээр тодорхой нэг зүйл нь юу гэхээр нийлүүлэлтийн шинжтэй инфляцийг мөнгөний бодлогоор засах арга байхгүй. Үүнийг шийдэх арга нь юу вэ гэхээр аливаа төрлийн савлагаа үүсээд байгаа бүтээгдэхүүний зах зээлийн дэд бүтэц, өртгийн сүлжээ, нийлүүлэлтийн сүлжээг сайжруулж байж л асуудлыг шийдвэрлэнэ.

SBN телевиз:

Монгол Улсын гадаад өр ДНБ-ий хэдэн хувьтай тэнцэж байгаа вэ. Өнгөрсөн жилийн хувьд АХБ, ДБ-ны гаргасан судалгаа нь Монголбанкны гаргасан судалгаагаас 10 орчим хувиар зөрж байсан. Нэг л Монгол Улс шүү дээ. Статистик ингэж их зөрж байгаа нь ямар шалтгаантай вэ?

Монголбанкны Ерөнхий эдийн засагч Д.Ган-Очир:

Монгол улсын нийт гадаад өр 29.5 тэрбум ам.доллар. ДНБ-ий 220.5 хувьтай тэнцүү байна. Олон улсын байгууллагуудын гаргаж байгаа тооны хувьд тодруулж хэлэхэд Монгол улсын албан ёсны нийт гадаад өрийн статистикийг Монголбанк гаргаж, олон улсын байгууллагуудад хүргүүлдэг. Нийт өрийн статистик дотор улсын сектор, тэр дундаа Засгийн газрын өр гэх ангиллууд бий. Манай улсын засгийн газрын мөрдөж, төсвийн тогтвортой байдлын тухай хуулийнхаа дээд хязгаарыг мөрдүүлж байгаа тооны хувьд Засгийн газрын яг өөрийнхөө нэрээр авсан зээлүүдийг хамруулдаг. Харин олон улсын тодорхойлолтоор

бол үүнд улсын сектор буюу төрийн өмчит байгууллага, Хөгжлийн банк зэргийн өрийг нэмж тооцохоор өөр дүн харагдаад байгаа юм.

25 ТВ:

Гадаад өрийн тухайд ойрын хугацаанд хийгдэх томоохон өр, төлбөрүүдийг дахин санхүүжүүлэх шаардлагатай гэж үзэж байгаа юм байна. Тэгэхээр хүүгийн нөхцөлийг сайжруулах, одоогийнхоос дордуулахгүй байх боломжтой юу. Засгийн газар болон хувийн хэвшил яг ямар дүнтэй хэдий хэмжээний төлбөрүүдийг төлөх хуваарьтай байгаа вэ?

Монголбанкны Ерөнхий эдийн засагч Д.Ган-Очир:

Монгол улсын нийт гадаад өрийн эргэн төлөлттэй холбоотой асуултад хариулъя. 2024 хүртэл төлөх нийт гадаад өрийн хэмжээ 14.5 орчим ам.доллар байна. Жил дотор нь аваад үзвэл нэг жилд 1.5 тэрбум ам.доллар, өөр нэг жилд 4 тэрбум ам.доллар. Энэ хоёрын хооронд хэлбэлзээд, нийт дүнгээрээ 14.5 тэрбум ам.долларын гадаад өрийг Засгийн газар болон хувийн хэвшил төлнө. Үүнээс яг Засгийн газрын гадаад өр гэвэл 5 орчим тэрбум ам.доллар байгаа. Монголбанкны хувьд Монгол Улсын гадаад валютын улсын нөөцийн өнөөгийн түвшинтэй гадаад өрийн эргэн төлөлтийг харьцуулаад үзвэл нөөц хүрэлцээ багатай байгаа. Тийм учраас гадаад өрийг дахин санхүүжүүлэх шаардлага бий гэж үзэж байгаа. Ингэхдээ хүү болон бусад нөхцөлийг одоогийнхоос дордуулахгүй байх шаардлагатай. Үүний тулд зээлжих зэрэглэлээ муутгахгүй байх, гадаад валютын нөөцийг нэмэгдүүлэх, Засгийн газар төсвийн алдагдлыг нэмэхгүй, хөрөнгө оруулалтын үр ашгийг сайжруулах зэрэг ажлуудыг хийх шаардлагатай. Мөн олон улсын санхүүгийн байгууллагуудын дэмжлэг нөхцөлийг муутгахгүй байхад маш чухал гэдгийг бид 2017 оны сургамжаар олж авсан. Тэгэхээр олон улсын санхүүгийн байгууллагууд болон донор санхүүгийн байгууллагуудтай үргэлжлүүлэн хамтран ажиллах, тэдний өмнө хүлээсэн амлалтуудаа тууштай биелүүлэх ёстой.